

інформації про позитивні і негативні наслідки виявлення свого ВІЛ-статусу, надання ним письмово підтвердженої згоди на проходження тестування або відмова від нього чи відкладення рішення щодо його проходження без будь-якого примусу; тиск або примушення до проходження тестування неприпустимі. Оскільки місця відбування покарань є місцями масового накопичення людей, особливо в нашій державі, де є проблема перенаповнення установ виконання покарань, із метою охорони здоров'я усіх засуджених доцільніше було б запровадити обов'язкове тестування на ВІЛ-інфекцію із забезпеченням засад конфіденційності. На жаль, умови тримання в установах покарань тільки сприяють поширенню цього захворювання серед засуджених через брак достатньої уваги побутовим умовам тримання категорії ВІЛ-інфікованих осіб, які просто і не можуть бути належним чином забезпечені органами влади, через їх непоінформованість про наявне захворювання. Рациональніше, з точки зору охорони здоров'я всіх засуджених, навіть з урахуванням необхідного фінансування відповідних заходів, було б введення обов'язковості проведення тестування на ВІЛ-інфекцію, що здійснювалося б із метою зменшення випадків зараження і поширення інфекції.

У медичних колах вважається, що туберкульоз є не тільки медичною, але й соціальною проблемою, вирішення якої потребує застосування комплексу заходів,

зокрема надання належного медичного лікування і забезпечення лікарськими засобами, а також створення необхідних соціально-побутових умов утримання хворих, запобігання психологічних стресів, забезпечення збалансованого харчування. І якщо забезпечення лікарськими препаратами засуджених, які хворіють на туберкульоз у місцях позбавлення волі, залежить переважно від рівня фінансування місць позбавлення волі, то створення спеціальних соціально-побутових умов потребує індивідуального підходу до кожного окремого засудженого з боку органів влади, який досить часто порушується через людський фактор.

Отже, на підставі вищенаведеного можна дійти висновку про наявність проблем у системі забезпечення права на медичну допомогу у місцях позбавлення волі, які пов'язані як з об'єктивними, так і з суб'єктивними факторами. Практика Європейського суду з прав людини постійно реєструє випадки порушення Україною зобов'язань, передбачених Європейською конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод у частині забезпечення права на повагу до людської гідності через незабезпечення засуджених належною і адекватною медичною допомогою. Така ситуація є неприпустимою для демократичної, правової і соціальної держави, якою проголошена Україна, а тому вона потребує якнайшвидшого реагування з боку органів державної влади.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кримінально-виконавчий кодекс України від 11 липня 2003 р. № 1129 IV / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1129-15> (дата звернення: 25.03.2019).
2. Про затвердження Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань : затв. наказом Міністерства юстиції України від 28 серпня 2018 р. № 2823/5 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1010-18> (дата звернення: 25.03.2019).
3. Про затвердження Порядку організації надання медичної допомоги засудженим до позбавлення волі : затв. наказом Міністерства юстиції України та Міністерства охорони здоров'я України від 15 серпня 2014 р. № 1348/5/572 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0990-14> (дата звернення: 25.03.2019).
4. Рішення Конституційного Суду України від 29 травня 2002 р. № 10рп/2002 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v010p710-02> (дата звернення: 25.03.2019).
5. Рішення Європейського суду з прав людини Справа «Тодоров проти України» від 12 січня 2012 р. № 16717/05 / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_806 (дата звернення: 25.03.2019).
6. Рішення Європейського суду з прав людини Справа «Ухань проти України» від 18 грудня 2008 р. № 30628/02 / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_440 (дата звернення: 25.03.2019).
7. Рішення Європейського суду з прав людини Справа «Сергій Антонов проти України» від 22 жовтня 2015 р. № 22/01/2016 / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_b08 (дата звернення: 25.03.2019).
8. Про удосконалення добровільного консультування і тестування на ВІЛ-інфекцію : затв. наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.08.2005 р. № 1404/11684 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1404-05> (дата звернення: 25.03.2019).

УДК 343.8

«ТЮРЕМНІ ВІДПУСТКИ» ЯК ЗАСІБ ТА ЕЛЕМЕНТ РЕСОЦІАЛІЗАЦІЇ ЗАСУДЖЕНИХ: ПЕРСПЕКТИВИ ПРАВОВОЇ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ ТА ПРАКТИКИ РЕАЛІЗАЦІЇ

“PRISON LEAVES” AS A MEANS AND ELEMENT OF RESOCIALIZATION OF CONVICTED: PROSPECTS OF LEGAL REGULATION AND PRACTICE OF REALIZATION

Терешенко А.О., студентка

*Інститут прокуратури та кримінальної юстиції
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого*

Стаття присвячена одній із актуальних теоретико-методологічних проблем вітчизняного кримінально-виконавчого права, а саме запровадженню інституту тюремних відпусток для осіб, які відбувають покарання у виді позбавлення волі; розгляду тюремних відпусток як засобу та необхідного елемента ресоціалізації засуджених; аналізу на основі вітчизняного та міжнародного законодавства позитивних і негативних аспектів системи тюремних відпусток і доцільності використання цього правового явища в національній системі виконання покарань.

Ключові слова: засуджений, позбавлення волі, тюремна відпустка, ресоціалізація.

Статья посвящена одной из актуальных теоретико-методологических проблем отечественного уголовно-исполнительного права, а именно введению института тюремных отпусков для лиц, отбывающих наказание в виде лишения свободы; рассмотрению тюремных

отпусков в качестве средства и необходимого элемента ресоциализации осужденных; анализу на основе отечественного и международного законодательства положительных и отрицательных аспектов системы тюремных отпусков и целесообразности использования данного правового явления в национальной системе исполнения наказаний.

Ключевые слова: осужденный, лишение свободы, тюремный отпуск, ресоциализация.

The article is devoted to the coverage of one of the topical theoretical and methodological problems of domestic criminal-executive law, as the introduction of the institution of prison leaves for persons serving sentences in the form of imprison men. One of the institutions of criminal executive law, which can influence condemned to imprisonment positively, stimulate their law-obedience and correction, is a prison leave for convicts from colonies. Now the right of condemned to imprisonment to leave the place of imprisonment is connected with a number of theoretical as well as practical questions. There is no complex conception of the content of institution of prison leaves, reasons for implementation this right for condemned person and the procedure of these departures are investigated and regulated in normative legal acts in sufficiently. This situation is the result of insufficient attention of scientific community in particular. The conclusion has been made that the distinguishing in the Criminal Executive Code of Ukraine of short-term departures is inappropriate due to the fact that long-term kinds of departures do not exist. The author of the article have formulated proposes to develop and adopt a single law that would fully regulate the right of convicted persons to receive a prison leave. Also, the article deals with all positive and possible negative consequences of the institution of prison leaves for convicted persons. In conclusion the author concludes that the right to have prison laves should be fixed in domestic criminal-law legislation, because this right will ensure the correction of persons and their resocialization.

Key words: on prison leave, imprisonments, resocialization of prisoners.

За нинішніх умов функціонування системи органів і установ виконання покарань України необхідно констатувати існування великої теоретичної та практичної проблеми досягнення «реальної» й «абстрактної» мети кримінального покарання, задекларованої нормами чинного Кримінального кодексу України: «Покарання має на меті не тільки кару, а й виправлення засуджених, а також запобігання вчиненню нових злочинів як засудженими, так і іншими особами» [1].

Вдаючись до аналізу процитованої норми, можемо дійти висновку, що на практиці реально досягається лише кара засудженого, а такі складники мети, як «виправлення» та «запобігання вчиненню нових злочинів» не завжди втілюються на практиці. У такому разі постає логічне запитання: чому? які чинники унеможливають процес ресоціалізації засудженої особи, в ході якого вона виправиться та відмовиться від подальшого продовження злочинної діяльності? Запровадження яких заходів дасть змогу реально сприяти ресоціалізації осіб, засуджених до позбавлення волі?

Здійснивши системний аналіз вітчизняного та міжнародного законодавства, яке регламентує процес виконання покарання, порядок та умови його відбування, а також тих життєвих реалій, у яких воно здійснюється, констатуємо, що одним із актуальних завдань реформування сучасної системи виконання покарань нашої держави є пошук нових дієвих засобів ресоціалізації засуджених, які сприятимуть не лише досягненню мети кари, а й реальному виправленню засуджених і запобіганню вчинення ними нових кримінальних правопорушень у майбутньому. Одним із таких дієвих заходів ресоціалізації має стати система відпусток, що надаватимуться за наявності відповідних підстав, у передбаченому законом порядку особам, засудженим до покарання у виді позбавлення волі.

Сьогодні у більшості держав-членів Ради Європи спостерігається тенденція до зменшення негативного впливу покарання у вигляді позбавлення волі за допомогою застосування короткочасних виїздів засуджених (тюремних відпусток) за межі в'язниці [2, с. 152].

Варто констатувати, що останніми роками засуджені отримують дедалі більше прав у місцях позбавлення волі. Межі між засудженням і свободою вже не настільки яскраво виражені: засуджені користуються телефоном, листуються із зовнішнім світом, мають доступ до книг і газет. Умовно дострокове звільнення – ще більш переконливий приклад того, що прогресивна система покарань розвивається в більшості країн світу. У цьому контексті запровадження тюремних відпусток може розцінюватися як логічний наслідок природного ланцюга подій [2, с. 153].

Науковій розробці концепції системи тюремних відпусток присвятили свої праці О.М. Джужа, О.Г. Колб, О.В. Лисодед, С.В. Лучка, А.І. Марчук, А.Х. Степанюк, В.М. Трубініков, Г.В. Хохряков, І.С. Яковець та ін.

Як зазначалося вище, сьогодні існує нагальна потреба у здійсненні наукових пошуків у цьому напрямі, що і зумовило розгляд інституту тюремних відпусток у статті, метою якої є всебічне дослідження системи тюремних відпусток як правового явища, доцільність його запровадження в національній системі виконання покарань, аналіз можливих позитивних і негативних наслідків практики його реалізації.

Як відомо, більшість країн Європи не лише задекларували, а й практично застосовують Рекомендації Ради Європи R (82) 16 про тюремні відпустки, впроваджують у свою пенітенціарну практику систему тюремних відпусток, враховуючи, що ці заходи сприяють ресоціалізації засуджених. Також право на відпустки закріплене у Європейських в'язничних правилах, а саме ч. 6 ст. 103.1, і сформульоване таким чином: «Як невід'ємний елемент загального режиму для засуджених ув'язнених повинна передбачатися система відпусток із пенітенціарної установи» [3].

Вивчивши положення Рекомендації R (82) 16, можна зробити висновок про те, що право на отримання тюремної відпустки повинно бути закріплене у кримінально-виконавчому законодавстві України. Нині Кримінально-виконавчий кодекс (далі – КВК) у чинній редакції повною мірою не регламентує повноцінного права засудженої особи на тюремну відпустку. Проте необхідно звернути увагу на розробку відповідного законопроекту щодо врегулювання питання надання засудженим відпусток науковими співробітниками Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В.В. Сташиша.

Вдаючись до аргументації на підтримку впровадження та закріплення інституту тюремних відпусток у КВК України, слід зазначити, що таке право (право на відпустку), насамперед, стимулюватиме засуджених до зміни своєї лінії поведінки з протиправної на щонайменше суспільно прийнятну, оскільки усвідомлення реальної можливості виїзду за межі колонії за наявності відповідних підстав, передбачених законом, є стимулом для засуджених.

По-друге, необхідно акцентувати увагу на тому, що саме тюремні відпустки стануть важливим заходом та елементом ресоціалізації осіб, засуджених до позбавлення волі. Насправді у більшості випадків ізоляція від суспільства не сприяє виправленню та ресоціалізації засудженого, а навпаки, спричиняє його десоціалізацію, що ставить під сумнів можливість виправлення засуджених і запобігання вчиненню ними нових злочинів.

Як свідчить практика, неспроможність держави внаслідок недостатнього фінансування забезпечити належні умови для засуджених осіб в установах виконання покарань, неможливість усамітнення останніх, втрата зв'язків із зовнішнім світом призводять до глибоких світоглядних і психічних змін особи і як наслідок – її десоціалізації. Після 8–9 років перебування у місцях позбавлення волі

наростає процес розпаду родин засуджених, втрачаються соціально корисні зв'язки з родичами та близькими, крім того, за деякими оцінками, близько 19% засуджених починають страждати від різних психічних розладів, депресій [4]. Тюремні відпустки, хоч і короточасні, покликані протидіяти цим негативним процесам.

По-третє, тюремні відпустки можуть стати однією з форм збереження сімейних зв'язків і спрощення переходу особи від тюремного ув'язнення до вільного життя після звільнення. У 1982 р. Комітет міністрів Ради Європи, посилаючись на ці аргументи, з метою вирішення питання формування та втілення єдиної політики у сфері кримінального законодавства, впровадуючи, що відпустки важливі для того, щоб зробити умови утримання гуманнішими та поліпшити умови утримання засуджених осіб, розуміючи, що відпустки є одним із засобів, що допомагають соціальній інтеграції ув'язнених, розробив Рекомендацію R (82) 16 країнам-учасникам щодо надання короткострокових відпусток ув'язненим [5].

М.О. Аванесов висловив думку про те, що тривалі строки позбавлення волі призводять до поступового зниження реальної перспективи виправлення ув'язнених. Дійсно, засудженому після проведення 5–10 років в установі виконання покарань часто складно усвідомити можливість існування позитивних перспектив, які чекають його після відбуття призначеного покарання. Проте саме така прогресивна система та поетапна зміна форми ув'язнення, застосування тюремних відпусток «можуть» забезпечити реальну можливість поступового звикання засудженої особи до умов свободи та знижує вірогідність прояву рецидивів.

Так, для підтвердження висловлених тез і наданих на їхню користь аргументів наведемо приклади запровадження тюремних відпусток у країнах Європи. Рекомендації по-різному впроваджуються в різних державах. Так, у Норвегії особам, котрі відбувають тюремне ув'язнення, надаються пенітенціарні відпустки на 21 день, які є правом засудженого та можливі за умови позитивної поведінки після відбуття третини строку призначеного покарання [6; 7].

Щодо особливостей відбування покарання засудженими у Франції, то в цій державі панує стандарт, відповідно до якого умови життя у в'язниці мають наближатися до умов життя на волі, це безпосередньо стосується юридичної сторони виконання-відбування покарання. Без наближення правових норм у в'язниці та на волі не може відбуватися належної нормалізації [8, с. 357].

Так, В.О. Човган розкриває і підтримує концепцію стирання меж між в'язницею і волею. З одного боку, зменшення страждань в ув'язненні допоможе «у підсумку зробити із в'язня вільну людину всередині установи», наблизитися до звичайного в рамках незвичайного. З іншого – уся історія в'язниці так чи інакше схиляється до того, щоб зменшувати ефект від розриву контактів із суспільством, історія покарання проявляється у «поступовому скасуванні кари». Подібне розуміння знаходимо в роботі «Політика аболіціонізму» Т. Мат'єсена. Він вказує, що неможливо одного дня просто позбутися в'язниць. Натомість аргументує, що цей процес може відбутися шляхом поступового «повалення стін» за допомогою заміни в'язничних привілеїв на реальні [8, с. 367]. Саме таким інструментом «повалення стін», подолання розриву між засудженим і суспільством повинні стати тюремні відпустки.

Щодо правової регламентації права засуджених осіб здійснити короточасний виїзд за межі установи виконання покарань, то воно закріплено лише у ч. 3 ст. 111 чинного КВК України як право засуджених жінок, «які мають дітей у будинках дитини при виправних колоніях. Може бути дозволено короточасний виїзд

за межі виправної колонії на території України для влаштування дітей у родичів, опікунів або в дитячих будинках тривалістю не більш як 10 діб без урахування часу перебування в дорозі (не більш як 3 доби)» [9]. Детально процедура реалізації аналізованого права регламентована Наказом Міністерства юстиції України від 22 листопада 2011 р. № 3361/5 «Про затвердження Інструкції про порядок надання засуджених короточасних виїздів за межі установ виконання покарань».

Закріплення у вітчизняному законодавстві права на короточасний виїзд за межі установи виконання покарань як заходу заохочення для засуджених (ст. 67 КВК України) може слугувати прикладом практичного втілення принципу раціонального застосування примусових заходів і стимулювання правослухняної поведінки засуджених.

Щодо характеристики можливих негативних наслідків впровадження інституту тюремних відпусток, то багато науковців посилаються рівною мірою на загальну превенцію, спеціальну превенцію та питання безпеки. Наприклад, наводяться доводи про те, що тюремна відпустка нівелює значимість вироку, позбавляючи його превентивного впливу. Вирок, винесений суддею, стає менш значимим, коли засудженому дозволяють проводити більшу частину покарання поза установою виконання покарань [2].

Так, можливо, певна логіка є у запропонованій тезі. Проте не слід забувати, що в сучасних умовах не всі засуджені мають право на короточасний виїзд за межі установи виконання покарань, і якщо це право за ними все ж таки закріплене, держава в особі уповноваженого органу дасть можливість його реалізувати лише після одержання певних гарантій, що засуджені не зловживатимуть такою відпусткою.

Інше питання, яке може піддати сумніву необхідність запровадження системи тюремних відпусток, – це забезпечення соціальної безпеки й охорони громадського порядку. Так, немає стовідсоткової впевненості, що засуджена особа, яка реалізувала своє право на відпустку і виїхала за межі установи виконання покарань, не вчинить нового кримінального правопорушення. Проте статистика більшості держав-членів Ради Європи свідчить, що ця критика не є виправданою.

Щодо перспектив законодавчої регламентації питання надання відпусток засудженим особам, котрі відбувають покарання у виді позбавлення волі, то доцільною буде розробка та прийняття закону, який би визначив єдині підстави, умови та порядок надання відпусток засудженим до позбавлення волі особам.

Логічно запропонувати, що такий закон «повинен» містити визначення поняття «тюремна відпустка», вичерпний перелік підстав її надання, умови, визначити орган, компетентний розглядати заяви про надання відпусток і приймати остаточне рішення позитивного чи негативного змісту.

Можливо, доцільно розробити окрему статтю, котра закріплюватиме завдання тюремної відпустки, серед яких головним є забезпечення ресоціалізації особи засудженого.

Звертаючись до норм Рекомендації R (82) 16, вітчизняному законодавцеві варто звернути увагу на такі чинники: природу та тяжкість вчиненого злочину, тривалість строку та частину вже відбутого покарання, особу та поведінку злочинця, ризик (якщо такий є) для суспільства, сімейний і соціальний стан злочинця [10].

Таким чином, на основі вищевикладеного можна зробити висновок, що послідовне впровадження та збалансоване застосування системи тюремних відпусток стане важливим і дієвим заходом стимулювання правослухняної поведінки засуджених, їх ресоціалізації та сприятиме збереженню зв'язків із зовнішнім світом.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05 квітня 2001 р. № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. Ст. 131.
2. Марчук А.І. «Тюремні відпустки» у кримінально-виконавчому законодавстві та пенітенціарній практиці України. *Актуальні проблеми держави і права* : збірник наукових праць / редкол. : С.В. Ківалов та ін. Одеса : Юридична література, 2011. Вип. 59. С. 152–160.
3. Європейські в'язничні правила. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_032/pri nt1390640591661911.
4. Пяткевич И.Н. Выезды осужденных к лишению свободы за пределы исправительных учреждений: Правовые и орг. вопр. : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Москва, 1997. 290 с.
5. Крук О.М. Міжнародний досвід короткострокових виїздів засуджених за межі установ виконання покарань. *Форум права*. 2015. № 2. С. 95–100. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.htm_2015_2_17.
6. Як зробити в'язниці кращими в світі. Досвід Норвегії. URL: <http://edu.helsinki.org.ua/pod/novini-vipusknik-v-programi/yak-zrobitivyaznits-krashchimi-v-sv-t-dosv-d-norveg>.
7. Норвезька в'язниця – дзеркало норвезького суспільства. URL: <http://svitohlyad.com.ua/zakon/norvezka-vyaznytsya-dzerkalo-norvezkohospilstva>.
8. Човган В.О. Обмеження прав в'язнів: правова природа та обґрунтування : монографія / ГО «Харківська правозахисна група». Харків : Права людини, 2017. 608 с.
9. Кримінально-виконавчий кодекс України : Закон України від 11 липня 2003 р. № 1129-IV. *Офіційний вісник України*. 2003. № 33. Ст. 1767.
10. Рекомендация R (82) 16 странам-участницам относительно предоставления краткосрочных отпусков заключенным. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_051.
11. Про затвердження Інструкції про порядок надання засудженим короткочасних виїздів за межі установ виконання покарань» : Наказ Міністерства юстиції України від 22 листопада 2011 р. № 336/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1372-11>.

УДК 343.2.7

ЩОДО СКЛАДАННЯ ДОСУДОВОЇ ДОПОВІДІ ПРАЦІВНИКАМИ СЛУЖБИ ПРОБАЦІЇ ABOUT THE PRE-SENTENCE REPORT WHICH IS PREPARED BY PROBATION OFFICERS

Шкарупа О.С., студентка

*Інститут прокуратури та кримінальної юстиції
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого*

Стаття присвячена дослідженню становлення інституту пробації в Україні, зокрема запровадженню механізмів складання досудової доповіді щодо особи обвинуваченого. Працівник служби пробації стає учасником кримінального процесу, який має визначені законом права та на якого покладаються відповідні обов'язки. Досудова доповідь розглядається як можливість оцінки ризиків вчинення обвинуваченим повторного злочину та можливість його виправлення без позбавлення або обмеження волі, як рекомендаційний, проте важливий чинник прийняття судом справедливого рішення щодо призначення покарання, співрозмірного вчиненому правопорушенню й особі обвинуваченого.

Ключові слова: призначення покарання, пробація, досудова доповідь.

Статья посвящена исследованию становления института пробации в Украине, в частности внедрению механизмов составления досудебного доклада о личности обвиняемого. Сотрудник службы пробации становится участником уголовного процесса, который имеет определенные законом права и на которого возлагаются соответствующие обязанности. Досудебный доклад рассматривается как возможность оценки рисков совершения обвиняемым повторного преступления и возможность его исправления без лишения или ограничения свободы, как рекомендательный, но важный фактор принятия судом справедливого решения при назначении наказания, соразмерного совершенному правонарушению и личности обвиняемого.

Ключевые слова: назначение наказания, пробация, досудебный доклад.

The article is devoted to the study of the formation of the institute of probation in Ukraine, in particular, the introduction of mechanisms for drafting a Pre-Sentence Report on the identity of the accused. A Probation Officer is a social worker who works with offenders in courts, the community and prisons. A Probation Officer has the rights defined by law and has the corresponding duties, he becomes a participant in the criminal proceedings. A Pre-Sentence Report is a written report which is prepared by a Probation Officer for Court. The reason for drafting a Pre-Sentence Report is a court order. A Probation Officer interview the offender and gather information from a range of other sources – for example, family, employer or school, and the police. The purpose of the Pre-Sentence Report is to assist the court in determining the most suitable sentence. It is considered as an opportunity to assess the risks of the accused committing a repeated crime. The information provided in the Pre-Sentence Report includes an assessment of the likelihood of re-offending and the risk of serious harm. This report is also considered a possibility of correcting accused without depriving or restricting freedom. The purpose of the work of a Probation Officer is prevent reoffending by assessing offenders, challenging their offending behaviour, changing their attitudes and behaviour and thereby protecting the public. A Pre-Sentence Report can't be used in criminal proceedings as an evidence of guilt of the accused in a crime. This report is taken into account in the verdict of the court and attached to the materials of the criminal proceedings.

Key words: sentencing, probation, pre-sentence report.

Нині право України намагається знайти своє призначення в європейському правовому просторі. З огляду на необхідність приведення українського права у відповідність до норм і принципів міжнародного права важливим є вивчення європейського правового досвіду та європейської правової доктрини. У зв'язку з цим проводиться значна кількість реформ, які сприймаються населенням критично, оскільки не здатні з самого початку ефективно впливати на чинні інституції, не маючи належного закріпленого меха-

нізму реалізації програм, проте дозволяють говорити про динамічні аспекти розвитку українського права.

Теоретичні та практичні аспекти функціонування та впровадження інституту пробації в систему права України розглядали такі науковці, як: К.А. Автухов, М.В. Палій, С.В. Сьомін, Т.П. Ткач, Д.В. Ягунов та ін., котрі здійснили дослідження цього явища, розробили шляхи вдосконалення інституції, категоріальний апарат, зробивши значний внесок у вітчизняну науку. Проте питанням щодо складання